

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДУ «ІНСТИТУТ ЕПІДЕМІОЛОГІЇ ТА ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ
ІМ. Л.В. ГРОМАШЕВСЬКОГО НАМН УКРАЇНИ»
ВСЕУКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ ІНФЕКЦІОНІСТІВ
УКРАЇНСЬКА ВІЙСЬКОВО-МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ
НАЦІОНАЛЬНИЙ НАУКОВИЙ ЦЕНТР «ІНСТИТУТ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ ТА
КЛІНІЧНОЇ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ»
КАФЕДРА ЕПІДЕМІОЛОГІЇ ЛЬВІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО
ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ВСЕУКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ МІКРОБІОЛОГІВ,
ЕПІДЕМІОЛОГІВ ТА ПАРАЗИТОЛОГІВ ІМЕНІ Д.К. ЗАБОЛІТНОГО»
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖПРОДСПОЖИВСЛУЖБИ У М. КИЄВІ

Інфекційні хвороби сучасності: етіологія, епідеміологія, діагностика, лікування, профілактика, біобезпека

Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю,
присвяченої щорічним «Читанням» пам'яті
академіка Л.В. Громашевського

(Київ, 15 жовтня 2024 р.)

За редакцією чл.-кор. НАМН України В.І. Задорожної,
д. мед. н. Т.А. Сергєєвої

Київ – 2024

MINISTRY OF HEALTH OF UKRAINE
NATIONAL ACADEMY OF MEDICAL SCIENCES OF UKRAINE
SI "L.V. HROMASHEVSKY INSTITUTE OF EPIDEMIOLOGY AND INFECTIOUS DISEASES
NAMN OF UKRAINE"
UKRAINIAN ASSOCIATION OF INFECTIONISTS
NATIONAL SCIENTIFIC CENTER "INSTITUTE OF EXPERIMENTAL AND CLINICAL
VETERINARY MEDICINE"
DEPARTMENT OF EPIDEMIOLOGY OF DANILA GALITSKY NATIONAL MEDICAL
UNIVERSITY
PUBLIC ORGANIZATION " UKRAINIAN ASSOCIATION OF MICROBIOLOGISTS,
EPIDEMIOLOGISTS AND PARASITOLOGISTS NAMED AFTER D.K. ZABOLOTNOGO"
UKRAINIAN MILITARY MEDICAL ACADEMY
MAIN DEPARTMENT OF STATE PRODUCTION AND CONSUMER SERVICES IN KYIV

CONTEMPORARY INFECTIOUS DISEASES: ETIOLOGY, EPIDEMIOLOGY, DIAGNOSIS, TREATMENT, PREVENTION, BIOSAFETY

Materials of the Scientific and Practical Conference with international
participation,
devoted to the annual "Reading" in memory
Academician L.V. Gromashevsky

(Kyiv, October 15, 2024)

Edited by V.I. Zadorozna and T.A. Serheieva

Kyiv – 2024

УДК 616.9(082)

Інфекційні хвороби сучасності: етіологія, епідеміологія, діагностика, лікування, профілактика, біобезпека : Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю, присвяченої щорічним «Читанням» пам'яті

академіка Л.В. Громашевського (Київ, 15 жовтня 2024 р.). – К., 2024 – 174 с.

ISBN 978-617-95423-2-9

У збірці надано матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю, в яких традиційно висвітлені актуальні теоретичні та практичні питання сучасної інфектології. Розглянуто широке коло питань щодо інфекційних хвороб із різним механізмом та шляхами передачі збудників із позицій епідеміологічного нагляду та протиепідемічної роботи; сучасного стану та новітніх підходів до діагностики, індикації та ідентифікації збудників інфекцій, зокрема і з позиції концепції «Єдиного здоров'я»; сучасних досягнень, проблем та перспектив терапії інфекційних та паразитарних хвороб; антибіотикорезистентності й шляхів її подолання; актуальних питань вакцинопрофілактики інфекційних хвороб; клініко-епідеміологічних аспектів інфекцій, пов'язаних із наданням медичної допомоги; проблем біобезпеки та біозахисту у світі та в Україні, у тому числі в умовах військового стану.

Матеріали подані мовою оригіналу.

Редакційна колегія не обов'язково повністю поділяє думку авторів.

За вірогідність викладених фактів, цифрового матеріалу, прізвищ, імен, дат та інших фактів несуть відповідальність автори.

УДК 616.9(082)

ДУ «Інститут епідеміології та інфекційних хвороб
ім. Л.В. Громашевського НАМН України», 2024

ISBN 978-617-95423-2-9

<i>Хархун Т.О., Чумак С.П., Гунченко Н.В., Колесник Т.Я.</i> ПРО ПІДТВЕРДЖЕНИЙ ВИПАДОК ЕХІНОКОКОЗУ В М. КИЄВІ	<i>Kharkhun T.O., Chumak S.P., Hunchenko N.V., Kolesnyk T.Ya.</i> ABOUT THE CONFIRMED CASE OF ECHINOCOCOSIS IN KYIV	159
<i>Чабан Т.В., Бочаров В.М., Верба Н.В.</i> РОЗВИТОК ГЕМОРАГІЧНИХ УСКЛАДНЕНЬ У ХВОРИХ З ВАЖКИМ ПЕРЕБІГОМ COVID-19	<i>Chaban T.V., Bocharov V.M., Verba N.V.</i> DEVELOPMENT OF HEMORRHAGIC COMPLICATIONS IN THE PATIENTS WITH SEVERE COURSE OF COVID-19	161
<i>Чабан Т.В., Верба Н.В., Бочаров В.М.</i> ПАТОГЕНЕТИЧНА ОБҐРУНТОВАНІСТЬ ЛІКУВАННЯ ХВОРИХ НА ХРОНІЧНИЙ ГЕПАТИТ С	<i>Chaban T.V., Bocharov V.M., Verba N.V.</i> PATHOGENETIC BASE FOR TREATMENT OF THE PATIENTS WITH CHRONIC HEPATITIS C	163
<i>Чабан Т.В., Лаврюкова С.Я., Пастерначенко Н.С., Бошкова Л.К.</i> ІНФЕКЦІЙНІ ХВОРОБИ МАНДРІВНИКІВ. АНКІЛОСТОМІДОЗ	<i>Chaban T.V., Lavrukova S.Y., Pasternachenko N.S., Boshkova L.K.</i> INFECTIOUS DISEASES OF TRAVELERS. ANCYLOSTOMIASIS	164
<i>Чумак О.Ю., Волоха А.П.</i> ОСОБЛИВОСТІ ІНФЕКЦІЙНОЇ ЗАХВОРЮВАНОСТІ ДІТЕЙ РАНЬОГО ВІКУ З МАРКЕРАМИ НЕДИФЕРЕНЦІЙОВАНОЇ ДИСПЛАЗІЇ СПОЛУЧНОЇ ТКАНИНИ	<i>Chumak O.Yu., Volokha A. P.</i> FEATURES OF INFECTIOUS DISEASE IN CHILDREN OF EARLY CHILDHOOD WITH MARKERS OF UNDIFFERENTIATED CONNECTIVE TISSUE DYSPLASIA	165
<i>Шагінян В.Р., Фільчаков І.В.</i> COVID-19 ТА ЙОГО ДОВГОСТРОКОВІ НАСЛІДКИ У ЛЖВ	<i>Shahinian V.R., Filchakov I.V.</i> COVID-19 AND ITS LONG-TERM CONSEQUENCES IN PLHIV	168

Т.В. Чабан¹, С.Я. Лаврюкова², Н.С. Пастерначенко², Л.К. Бошкова²
(*ttch153@gmail.com*)

ШІФЕКЦІЙНІ ХВОРОБИ МАНДРІВНИКІВ. АНКІЛОСТОМІДОЗ

¹Одеський національний медичний університет, м. Одеса, Україна

²КНП «Міська клінічна інфекційна лікарня ОМР», м. Одеса, Україна

В сучасних умовах розвинутих туристичних і міграційних потоків, лікарі-інфекціоністи, хірурги, дерматовенерологи, сімейні лікарі все частіше стикаються з проявами шкірних форм гельмінтних інфекцій, які притаманні тропічним країнам. Найчастіше пацієнти з синдромом мігруючої личинки звертаються після повернення з країн Карибського басейна, Африки, Південної Америки, Південно-Східної Азії.

Одним із захворювань, при якому спостерігається звивисті, лінійні ураження шкірних покривів, обумовлені міграцією личинок є анкілостомідоз – кишкова інфекція, що викликається *Necator americanus*, *Ancylostoma duodenale* або *Ancylostoma ceylanicum*.

Ендемічними вогнищами вважаються переважно субтропічні та тропічні країни – Південна Азія, країни Африки, Центральна та Південна Америка, Австралія. Однак, випадки анкілостомідозу відзначаються й у країнах з помірним кліматом – Італія, Сербія та ін., серед країн колишнього СРСР – Грузія, Азербайджан, Туркменія, Казахстан, Узбекистан. Щорічно в світі реєструється близько 450 млн нових випадків цього гельмінтозу, а всього, за оціночними даними ВООЗ, понад 900 млн людей заражені збудниками анкілостомідозу.

Зараження людини анкілостомідозом відбувається при контакті із землею, в якій мешкають личинки (ходіння босоніж по землі або піску, у такому випадку личинки можуть проникнути в організм людини через шкіру); при вживанні в їжу овочів та фруктів, забруднених личинками анкілостоми. Найчастіше личинки проникають у шкіру відкритих ділянок тіла та мігрують в епідермісі на кордоні з дермою, щодня просуваючись на кілька сантиметрів. Нематоди людини *Ancylostoma duodenale* і *Necator americanus* здатні швидко проникати в кровотік та уражати внутрішні органи: легені, бронхи, трахею, гортань; з мокротою потрапляють у стравохід, шлунок, кишечник. Протягом 4–5 тижнів досягають статевозрілої стадії, відкладають до 90 000 яєць за добу.

Слід зазначити, що в нашій країні, на жаль, відзначається низький рівень знань лікарів різних спеціальностей про клініку, лабораторну діагностику, сучасні методи терапії та профілактики хвороб мандрівників, в т. ч. й анкілостомідозу. До того ж, не розроблено чітких критеріїв діагностики цього захворювання. Така ситуація, разом із несвоєчасним зверненням за медичною допомогою хворих, може сприяти пізньому призначенню адекватного лікування, тяжкому перебігу захворювання, можливого летального результату.

Наводимо **клінічний випадок**. До КНП «Міська клінічна інфекційна лікарня ОМР» в квітні 2023 р. звернулася хвора 3., 24 років, яка скаржилася

на появу лінійних звивистих утворень на стопах обох ніг. Зі слів пацієнтки, захворіла 2 тижні тому, коли виник шкірне свербіння в області стоп і з'явилися висипання, що нагадували укуси комах. Через 5 днів на підошовній поверхні стоп побачила міхури. З епіданамнезу встановлено, що протягом 3 тижнів знаходилась на відпочинку у Шрі-Ланці, часто відвідувала громадський пляж, ходила босоніж по піску. Після повернення в Україну звернулася до хірурга, проведений розтин міхурів, отримана серозна рідина, рекомендований курс антибіотиків. Однак, стан хворої не покращився, лінійні утворення на стопах подовжилися. Хвора консультована дерматологом і для подальшого лікування направлена в інфекційну лікарню. При огляді: стан хворої задовільний, температура 36,5 °С, пульс – 78 ударів за хвилину. Тургор шкіри і м'язовий тонус не змінені. Аускультативно над легеньми – везикулярне дихання. Тони серця не змінені, діяльність ритмічна. Живіт – м'який, безболісний при пальпації, печінка та селезінка не збільшені. На шкірі латеральної поверхні обох стоп – шнуроподібні, звивисті ущільнення, до 7 см завдовжки, червоного кольору. На підошовній поверхні обох стоп, в області п'яток та під пальцями – полосоподібні утворення, вкриті кірочками, що утворилися після розтину. На підставі даних анамнезу, об'єктивного огляду, результатів лабораторного дослідження встановлений діагноз – Анкілостомідоз шкіри (мігруюча личинка *Larva migrans*, шкірна форма). Призначено лікування: антигельмінтні, антигістамінні засоби.

Висновки Мандрівникам, які відвідують тропічні та субтропічні країни, особливо при відпочинку на пляжі, слід наполегливо рекомендувати носити взуття та використовувати захисні покриття для запобігання прямого контакту шкіри з ґрунтом і піском. Необхідно проводити додаткове навчання лікарів різних спеціальностей, особливо інфекціоністів, хірургів, дерматовенерологів та сімейних лікарів з питань тропічних дерматозів.